

Nr 143

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående löneförmåner m. m. för viss läkarpersonal; given Stockholms slott den 28 mars 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sigurd Lindholm

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag till ändrade löneförmåner m. m. för viss läkarpersonal vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset i Uppsala samt vanföroreanstalterna i Stockholm, Hälsingborg och Härnösand. Förslagen grundar sig på överenskommelser, som — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — träffats mellan representanter för statsverket, å ena sidan, och Sveriges läkarförbund, å andra sidan. Förslagen avses skola genomföras fr. o. m. den 1 juli 1958.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 mars
1958.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för ecklesiastik- och inrikesdepartementen anmäler chefen för civildepartementet, statsrådet Lindholm, fråga om *löneförmåner m. m. för viss läkarpersonal* och anför därvid följande.

I särskilda skrivelser under år 1957 anmälde vederbörande sjukhusdirektioner hos Kungl. Maj:t frågor om läkarrekryteringen vid karolinska sjukhusets kirurgiska thoraxklinik, om anställningsvillkoren för vissa läkare vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset i Uppsala samt om ersättningen för vissa patologiska undersökningar och obduktioner vid karolinska sjukhuset. Genom beslut den 17 oktober 1957 förordnade Kungl. Maj:t, med stöd av 11 § kungörelsen den 4 juni 1937 (nr 292) angående förhandlingsrätt för statens tjänstemän, generaldirektören B. E. Johnsson (ordförande), lönesekreteraren H. O. F. Gröndal och lönedirektören N. W. A. Romberg att såsom representanter för statsverket upptaga förhandlingar med Sveriges läkarförbund på grund av vad sjukhusdirektionerna anförde.

Den 31 januari 1958 förordnade Kungl. Maj:t förenämnda representanter för statsverket att jämväl upptaga förhandlingar med vederbörande förening av tjänstemän beträffande viss läkarpersonal vid vanföreanstalterna i Stockholm, Hälsingborg och Härnösand.

Med skrivelse den 4 mars 1958 har förhandlingsrepresentanterna redovisat sitt uppdrag, som resulterat i fyra den 28 februari 1958 dagtecknade överenskommelser, vilka träffats under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande. Förslagen förutsattes skola genomföras fr. o. m. den 1 juli 1958. Överenskommelserna torde såsom *bilagor A—D* få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende.

Departementschefen

Överenskommelsen rörande vissa läkarbefattningar vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset i Uppsala (bilagan A) innebär, att avlöningsförstärkning skall utgå med 10 000 kronor för år vid

två överläkartjänster, varav den ena vid karolinska sjukhusets thoraxklinikens anesthesiavdelning och den andra vid serafimerlasarettets traumatologiska avdelning, samt med 3 000 kronor för år vid en överläkartjänst vid karolinska sjukhusets thoraxklinikens fysiologiska laboratorium ävensom vid 15 förste underläkartjänster vid nyssnämnda tre sjukhus. Jag erinrar om att enligt beslut av 1957 års riksdag (statsverksprop., XI ht, p. 55; SU 11; rskr 11) avlöningsförstärkning fr. o. m. den 1 juli 1957 utgår med 10 000 kronor för år till en överläkare (psykiater) och med 6 000 kronor för år till två förste underläkare vid serafimerlasarettets neurokirurgiska klinik. I fråga om avlöningsförstärkning för förste underläkare innebär vad som sålunda redan gäller och som nu föreslås, att samtliga förste underläkartjänster vid kirurgiska thoraxkliniken, thoraxklinikens anesthesiavdelning och kirurgiska klinikens anesthesiavdelning, allt vid karolinska sjukhuset, vid kirurgiska klinikens anesthesiavdelning, neurokirurgiska kliniken och traumatologiska avdelningen, allt vid serafimerlasarettet, samt vid anesthesiavdelningen vid akademiska sjukhuset kommer att förenas med rätt till dylik förmån, uppgående till 6 000 kronor för år i två fall och till 3 000 kronor för år i övriga fall (f. n. 15). Den för riksdagens godkännande nu redovisade överenskommelsen medför en årlig kostnadsökning av $(2 \times 10\,000 + 16 \times 3\,000)$ 68 000 kronor för avlöningsförstärkningar.

Överenskommelsen rörande ersättning för obduktioner m. m. vid karolinska sjukhuset (bilagan B) beräknas medföra en årlig kostnadsökning av cirka 49 000 kronor. Det torde i detta sammanhang böra bringas till riksdagens kännedom, att Kungl. Maj:t genom beslut den 14 februari 1958 meddelat föreskrifter av innebörd, att karolinska sjukhusets omkostnadsanslag må räknat fr. o. m. den 1 juni 1957 t. v. tagas i anspråk för vissa kostnader för sådana patologiska undersökningar och obduktioner vid sjukhuset, som ej kunnat utföras genom vid sjukhuset för ändamålet anställda läkare.

Överenskommelsen rörande anställnings- och avlöningsvillkor för underordnade läkare vid vanförestalten i Stockholm (bilagan C) bör ses mot bakgrunden av att anstaltens ortopediska klinik enligt principbeslut av riksdagen skall förläggas till karolinska sjukhuset. Läkarpersonalens anställnings- och avlöningsförhållanden har därför anpassats till vad som gäller för motsvarande eller likartad personal vid karolinska sjukhuset. Härigenom underlättas ett överförande av vanförestaltens ortopediska klinik till staten. Överenskommelsen medför, att de direkta lönekostnaderna för underordnade läkare vid vanförestalten i Stockholm stiger med i runt tal 16 000 kronor för år. Å andra sidan kan de å karolinska institutets stat för biträdande lärare i ortopedi anvisade medlen minskas med 3 900 kronor för år.

Överenskommelsen rörande anställnings- och avlöningsvillkor för underordnade läkare vid vanförestalterna i Hälsingborg och Härnösand (bilagan D) har utformats under beaktande av att kostnaderna för driften av Hälsingborgsanstaltens ortopediska klinik fr. o. m. den 1 juli 1957 övertagits

av Hälsingborgs stad och att Härnösandsanstaltens ortopediska klinik kan komma att överföras till Västernorrlands läns landsting. Det har därför synts lämpligt att anpassa läkarpersonalens anställnings- och avlöningsförmåner till vad som gäller för motsvarande eller likartad personal vid vederbörande kommunala sjukvårdsinrättningar. Härigenom underlättas ett överförande av klinikerna till nämnda kommunala huvudmän. De direkta lönekostnaderna för underordnade läkare vid vanförestalterna i Hälsingborg och Härnösand kommer till följd av överenskommelsen att stiga med cirka 4 500 kronor för år vid vardera anstalten. För personal- och elevsjukvården vid skolhemmet i Hälsingborg ökas årskostnaden med 1 000 kronor.

För egen del förordar jag, att de föreliggande av mig i det föregående redovisade överenskommelserna godtages och underställes riksdagens prövning.

Jag vill framhålla, att överenskommelserna för vanförestalternas vidkommande bl. a. innebär att pensionsrätt enligt SPA-reglementet skall kunna tillkomma förste underläkare och biträdande överläkare vid vanförestalten i Stockholm samt underläkare och biträdande överläkare vid vanförestalterna i Hälsingborg och Härnösand. Härav betingade förslag till ändringar i vederbörande pensionsreglemente torde i annat sammanhang få anmälas för riksdagen.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de tillämpnings- och övergångsbestämmelser, som kan bli erforderliga i anledning av ett godkännande av överenskommelserna. Jag har för avsikt att i ett senare sammanhang för Kungl. Maj:t anmäla frågan om de lönetillägg för tid före den 1 juli 1958, som enligt protokollsanteckningar till berörda överenskommelser skall utgå till vissa befattningshavare vid vanförestalterna.

De anslag och anslagsposter, som kan förutses bli i ökad omfattning belastade genom ett godkännande av föreliggande överenskommelser, är gentemot riksdagen upptagna med förslagsvis beräknade belopp.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna de såsom bilagor A—D till statsrådsprotokollet i detta ärende fogade överenskommelserna angående löneförmåner m. m. för viss läkarpersonal.

Med bifall till vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

S. Pantzerhielm

Bilaga A

Överenskommelse

Mellan undertecknade har — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — följande överenskommelse träffats rörande vissa läkarbefattningar vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset i Uppsala.

1.

Till nedan angivna läkare skola utgå i 37 § 1 mom. statens allmänna avlöningsreglemente omförmälda avlöningsförstärkningar enligt följande.

Sjukhus	Tjänst	Årsbelopp
Karolinska sjukhuset	Överläkare vid thoraxkliniken anestesia- delning	10 000
	<i>Anm.</i> Avlöningsförstärkningen skall utgå intill dess kirurgiska thoraxkliniken enskilda vårdavdelning tages i bruk för sitt avsedda ändamål.	
	Överläkare vid thoraxkliniken fysiologiska laboratorium	3 000
	Förste underläkare vid kirurgiska thorax- kliniken	3 000
	Förste underläkare vid thoraxkliniken anestesiavdelning	3 000
	Förste underläkare vid kirurgiska kliniken anestesiavdelning.	3 000
Serafimerlasarettet	Överläkare vid traumatologiska avdelningen	10 000
	Förste underläkare vid kirurgiska kliniken anestesiavdelning.	3 000
	3 förste underläkare vid neurokirurgiska kliniken	3 000
	Förste underläkare vid traumatologiska av- delningen	3 000
Akademiska sjukhuset i Uppsala	Förste underläkare vid anestesiavdelningen	3 000

2.

I punkt 1 angiven avlöningsförstärkning vid förste underläkartjänster skall — utan hinder av vad som föreskrivits i punkten 2 b) anmärkningarna till bilaga D tillägsbestämmelserna till statens allmänna avlöningsreglemente — oavkortad utgå till vikarie, därest vederbörande prövats äga full kompetens för tjänsten, jämväl vid annat vikariat än vikariatslöneförordnande.

3.

Denna överenskommelse gäller från och med den 1 juli 1958.

Stockholm den 28 februari 1958

För statsverket

E. Johnsson

H. Gröndal

W. Romberg

/ Gösta Råby

För Sveriges läkarförbund

Nils Broberg

Rune Kristensson

Överenskommelse

Mellan undertecknade har — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — följande överenskommelse träffats rörande ersättning för obduktioner m. m. vid karolinska sjukhuset.

1.

a) För obduktioner, som utföras vid karolinska sjukhuset och icke falla inom ramen för undervisningens i patologi behov, utgår, därest de utföras av annan än hos sjukhuset för ändamålet anställd läkare, ersättning med femtio kronor för varje obduktion jämte tjugofem kronor för mikroskopisk undersökning i anslutning därtill; skolande dock, därest obduktionen avser foster eller nyfödd, ersättningen härför utgå med trettio kronor.

b) För histopatologiska undersökningar, som utföras vid karolinska institutets till karolinska sjukhuset förlagda patologiska institution och sjukhusets patologiska avdelning av i mom. a) avsedd läkare, utgår ersättning med femton kronor för undersökning.

2.

Denna överenskommelse gäller från och med den 1 juli 1958.

Stockholm den 28 februari 1958

För statsverket

E. Johnsson

H. Gröndal

W. Romberg

/ Gösta Råby

För Sveriges läkarförbund

Nils Broberg

Överenskommelse

Mellan undertecknade har — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — följande överenskommelse träffats rörande anställnings- och avlöningsvillkor för underordnade läkare vid Norrbackainstitutet (vanföreanstalten) i Stockholm.

1.

a) Befattningen som andre läkare tillika biträdande överläkare omändras till biträdande överläkartjänst och avlönas med belopp, som utgår enligt lönegrad A 24 i statens löneförordning, med skyldighet för innehavaren att utan särskild ersättning fullgöra högst 65 timmars »katedral» undervisning per år.

b) Biträdande överläkaren må av anstaltens styrelse medgivas rätt till enskild praktik å anstalten, dock ej överstigande i medeltal sex timmar per vecka. Beträffande denna verksamhet skola de i avtalet den 11 augusti 1947 mellan anstaltens styrelse och Sveriges läkarförbund angivna bestämmelserna fortfarande vara gällande.

Protokollsanteckning

Parterna förutsätta att biträdande överläkaren kommer att förordnas på sex år i sänder, om ej särskilda skäl tala däremot.

Parterna förutsätta vidare, att biträdande överläkaren vid inplacement i löneklass må *dels* tillgodoräkna tid, under vilken han omedelbart före tillträdet av tjänsten innehaft förordnande såsom arvodesanställd andre läkare tillika biträdande överläkare vid anstalten, *dels* anses hava tillhört lönegrad 23 under tid, som avses i andra stycket protokollsanteckningen till punkt 2 nedan.

2.

a) Befattning som förste underläkare avlönas med belopp, som utgår enligt lönegrad A 23 i statens löneförordning. Sådan förste underläkare, som är docent i ortopedi, skall äga uppbära fyllnadsarvode av sådan storlek, att de sammanlagda löneförmånerna uppgå till belopp motsvarande den löneklass, som med en enhet överstiger den, vari vederbörande anses vara placerad.

b) Befattningen som andre underläkare tillika amanuens avlönas med belopp, som utgår enligt lönegrad A 20 i statens löneförordning, varvid i lönen inbegripes det enligt gällande avlöningsstat vid karolinska institutet utgående arvodet till en amanuens vid ortopediska kliniken.

c) För behandling av jourfall, som icke läggas in på vårdavdelning, äger jourhavande underläkare av patienten eller annan för betalningen ansvarig uppbära ersättning enligt §§ 2, 3, 5 och 8 i den av Kungl. Maj:t den 4 juni 1954 fastställda taxan för beräkning av ersättning för läkarvård och tandläkarvård enligt lagen om allmän sjukförsäkring (SFS nr 532/1954).

Anmärkning

Med jourfall förstås patient, som söker vård å anstalten å annan tid än fastställd mottagningstid för vederbörande poliklinik.

Å poliklinik tjänstgörande läkare äger icke under tid, då arbete där pågår, uppbära ersättning för jourfall.

Därest den läkare, som omhänderhar vården av den sjuke låter annan läkare ombesörja röntgen-, laboratorie- eller annan därmed jämförlig undersökning, skall vid beräkning av arvudet för förstnämnda läkare bortses från sådan undersökning annat än i vad avser dennes bedömning av undersökningsresultatet.

Av uppbyggnaden ersättning enligt taxan skall jourhavande underläkare till anstalten i den ordning anstaltens styrelse bestämmer erlagga 25 procent.

För behandling av jourfall som inkommer under den i § 5 i nämnda taxa angivna tiden, skall jourhavande underläkare icke lämna någon ersättning till anstalten.

För förbandsmateriel, narkosmedel och röntgenfilm skall jourhavande underläkare erlagga ersättning till anstalten enligt grunder, som fastställas av anstaltens styrelse.

d) Å patient, som efter utskrivning från anstalten bedömes böra av medicinska skäl återkomma för sådan behandling eller kontrollundersökning, som ej lämpligen kan utföras av den inremitterande läkaren, äger underläkare å anstalten utföra behandling eller undersökning mot av patienten erlagt arvode enligt i mom. c) angiven taxa, dock att sådan rätt endast gäller besök, som äger rum inom tre månader efter vederbörande patients utskrivning.

Av uppbyggnaden arvode skall läkaren till anstalten utge samma ersättning som för jourfall.

Protokollsanteckning till punkt 2

Parterna förutsätta att förste underläkare kommer att förordnas på tre år i sänder, om ej särskilda skäl tala däremot, och att andre underläkare förordnas på ett år.

Parterna förutsätta vidare att underläkare må, därest han företer bestyrkta uppgifter härutinnan, för löneklassplacering tillgodoräkna sig med tjänsteårsrätt förenad tjänstgöring vid såväl statliga som andra sjukhus ävensom med tjänsteårsrätt förenad tjänstgöring å kliniska amanuens tjänster vid undervisningssjukhus.

3.

Bestämmelserna i statens allmänna avlöningsreglemente skola äga tillämpning beträffande i punkterna 1—2 ovan angivna läkarbefattningar. Biträdande överläkare och förste underläkare skola därvid jämföras med innehavare av extra ordinarie tjänst och andre underläkare med innehavare av extra tjänst.

4.

Befattning som poliklinikläkare avlönas med arvode om 25 764 kronor för helt år.

Protokollsanteckning

Parterna förutsätta att poliklinikläkare kommer att förordnas på tre år i sänder, om ej särskilda skäl tala däremot.

5.

Arvodesanställd poliklinikläkare äger årligen åtnjuta semester under det antal dagar, som är fastställt för extra ordinarie befattningshavare i statens tjänst i högre lönegrad än A 20. I fråga om löneförmåner under annan ledighet än semester och om rätt till sjukvård skall beträffande här avsedd befatt-

ningshavare vad i statens allmänna avlöningsreglemente är föreskrivet beträffande extra ordinarie tjänsteman äga tillämpning. För bestämmandet av tjänstledighetsavdrag och vikariatsersättning skall ifrågavarande befattningshavare (med en beräknad daglig arbetstid av 4 1/2 timmar) anses tillhöra lönegrad B 4 i statens löneförordning. Vid reduktion av tjänstledighetsavdrag med hänsyn till den förkortade arbetstiden skall arbetstiden å motsvarande heltidstjänst anses utgöra 7 timmar per dag.

6.

Kungl. Maj:ts reglemente för pensionering genom statens pensionsanstalt av vissa icke-statliga befattningshavare (SPA-reglementet) skall äga tillämpning å innehavare av i punkterna 1—2 a) ovan angivna läkarbefattningar.

7.

Denna överenskommelse gäller från och med den 1 juli 1958.

Protokollsanteckning

Parterna förutsätta att de av denna överenskommelse berörda läkarna, till vilka alltsedan ingången av år 1957 utgår arvoden enligt för år 1956 fastställda belopp, skola — räknat från och med den 1 januari 1957 till och med den 30 juni 1958 — å under denna tid innehavda arvodesbefattningar erhålla särskilda tillägg av sådan storlek, att arvoden anpassas till dem som fastställts för likartade läkartjänster vid karolinska sjukhuset.

Stockholm den 28 februari 1958

För statsverket

E. Johnsson

H. Gröndal

W. Romberg

För Sveriges läkarförbund

Nils Broberg

Rune Kristensson

/Gösta Råby

Överenskommelse

Mellan undertecknade har — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — följande överenskommelse träffats rörande anställnings- och avlöningsvillkor för underordnade läkare vid vanförestalterna i Hälsingborg och Härnösand.

1.

Befattning som underläkare placeras i lönegrad A 20.

2.

Underläkare med av medicinalstyrelsen meddelat personligt förordnande såsom biträdande överläkare placeras såsom biträdande överläkare i lönegrad A 23.

Anmärkning. Nuvarande innehavare av angivna tjänster placeras i löneklass 26.

3.

I fråga om anställnings- och avlöningsförhållanden för i punkterna 1—2 angivna läkarbefattningar skall i övrigt i tillämpliga delar gälla dels bestämmelserna i landstingens tjänstereglemente, dels landstingens specialbestämmelser m. m. för heltidsanställda läkare.

4.

Kungl. Maj:ts reglemente för pensionering genom statens pensionsanstalt av vissa icke-statliga befattningshavare (SPA-reglementet) skall äga tillämpning å innehavare av i punkterna 1—2 ovan angivna läkarbefattningar.

5.

a) För meddelande av *personalsjukvård* utgår ersättning till härför förordnad läkare med 8 kronor per utförd undersökning eller behandling av befattningshavare, som är berättigad till fri sjukvård. Den utförda undersökningen eller behandlingen skall härvid specificeras i enlighet med de för läkarvård eller tandläkarvård enligt lagen om allmän sjukförsäkring gällande taxegrupperna.

b) För *undersökning och intyg* enligt fastställt formulär vid befattningshavares anställning vid anstalten utgår, i stället för ersättning enligt mom. a) ovan, ersättning med 10 kronor för varje av anstalten begärt intyg.

6.

a) För meddelande av *elevsjukvård* (innefattande jämväl ortopedisk vård) utgår ersättning till härför förordnad läkare med 8 kronor för varje utförd undersökning eller behandling. Den utförda undersökningen eller behandlingen skall härvid specificeras i enlighet med de för läkarvård eller tandläkarvård enligt lagen om allmän sjukförsäkring gällande taxegrupperna.

b) För under varje termin utförd *obligatorisk rutinundersökning* av eleverna utgår, i stället för i mom. a) ovan angiven ersättning, ersättning med 4 kronor per elev.

7.

För personal- och elevsjukvård (innefattande jämväl ortopedisk vård) vid *skolhemmet i Hälsingborg* utgår ersättning till vederbörande läkare med ett fast arvode av 3 000 kronor för helt år.

8.

För personal- och elevsjukvård (innefattande jämväl ortopedisk vård) vid *Österhemmet i Hälsingborg* utgår ersättning till vederbörande läkare med ett fast arvode av 1 500 kronor för helt år.

9.

Till underläkare vid *annexet i Hälsingborg* utgår reseersättning med 60 kronor per månad.

10.

Denna överenskommelse gäller från och med den 1 juli 1958.

Protokollsanteckning

Parterna förutsätta att innehavare av i punkt 2 angiven befattning under tiden den 1 januari—den 30 juni 1958 erhåller ett särskilt avlöningstillägg motsvarande skillnaden mellan den lön, som skulle ha utgått om vederbörande sagda tid varit placerad i lönegrad A 23, och den lön, som nu utgår i innehavd befattning i lönegrad A 20.

Stockholm den 28 februari 1958

För statsverket

E. Johnsson

H. Gröndal

W. Romberg

/Gösta Råby

För Sveriges läkarförbund

Nils Broberg

Rune Kristensson